

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/300/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1306222389
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Gažovičová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1306222389.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Gažovičovej a členiek senátu JUDr. Jany Vlčkovej a Mgr. Anny Križákovvej v právnej veci navrhovateľa: ENERGOSERVIS Janda, s.r.o., so sídlom 28. října 829/270, Ostrava, Mariánske Hory, Česká republika, zastúpeného Mgr. Pavlom Hossom, advokátom so sídlom Jasovská 23, Bratislava, proti odporcovi: Y. K. R. L., bytom N. Č. X, N., zastúpenému JUDr. Dagmar Matúškovou, advokátkou so sídlom Búdková 12, Bratislava, o zaplatenie 3.528,12 Eur (106.288,-Sk) s príslušenstvom, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Pezinok zo dňa 15. mája 2012, č.k. 4C 1089/2008-304, na odvolanie odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok zo dňa 15. mája 2012, č.k. 4C 1089/2008-302, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, ohľadne istiny, m e n í tak, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 2647,88 Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Ohľadne úrokov z omeškania rozsudok súd prvého stupňa z r u š u j e a vec mu v tejto časti v r a c i a na ďalšie konanie.

V časti náhrady trov konania rozsudok súdu prvého stupňa z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom zo dňa 15. mája 2012, č.k. 4C 1089/2008-304, uložil súd prvého stupňa odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 3527,18 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne do zaplatenia, ako aj náhradu trov konania vo výške 947,42 Eur, k rukám jeho právneho zástupcu, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšnej časti návrh navrhovateľa zamietol. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že pôvodný navrhovateľ JUDr. Miloslav Kraus (ďalej len „JUDr. Miloslav Kraus“) ako advokát vykonal v mene odporcu ako príkazcu úkony právnej služby na základe písomného splnomocnenia udeleného mu odporcom dňa 03.11.2005 na jeho zastupovanie v právnej veci vedenej na Okresnom súde Trenčín, pod sp. zn. 36Cb 112/2005, a to v rozsahu dvoch úkonov právnej služby - príprava a prevzatie zastúpenia dňa 03.11.2005 a podanie odvolania dňa 24.11.2005 proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín, č.k. 36 Cb 112/2005-49 zo dňa 09.11.2005, za ktoré právne úkony si JUDr. Miloslav Kraus faktúrou č. 2006/1/32 zo dňa 03.10.2006 uplatňoval v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z.z.“); platnej v tom čase; odmenu vo výške 106.288,- Sk (3.528,12 Eur) pri hodnote 1 úkonu právnej pomoci vo výške 52.980,- Sk (aj keď v zmysle uvedenej vyhlášky a vychádzajúc z tarifnej hodnoty veci - 20.165.799,80 Sk by mu prináležala odmena za 1 úkon právnej pomoci vo výške 53.050,- Sk) a režijného paušálu vo výške 164,- Sk (aj keď režijný paušál bol v danom období vo výške 150,- Sk), ktorú faktúru za poskytnuté služby právnej pomoci

ale odporca neuhradil v lehote splatnosti, t.j. do dňa 16.10.2006. Ako účelovú vyhodnotil námietku odporcu; že postúpenie pohľadávky z pôvodného navrhovateľa JUDr. Miloslava Krausa na súčasného navrhovateľa je neúčinné z dôvodu, že mu nebolo doručené oznámenie o postúpení predmetnej pohľadávky, a teda navrhovateľ nie je v danej veci aktívne vecne legitimovaný; keď mal preukázané, že v čase vyhlásenia rozsudku sa Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 18.03.2009 a oznámenie o postúpení pohľadávky dostala do sféry dispozície odporcu, hoc aj jeho pričinením - vyhotovením fotokópií uvedených listinných dôkazov zo súdneho spisu, a preto dospel k záveru, že navrhovateľ je aktívne vecne legitimovaným subjektom na vymáhanie nároku, nakoľko mu bola vymáhaná pohľadávka platne postúpená. S poukazom na ust. § 120 ods. 1 veta druhá O.s.p.; keď súd nemá povinnosť vyhovieť všetkým dôkazným návrhom účastníkov konania a rozhodne, ktorý z označených dôkazov vykoná; zamietol návrh odporcu na doplnenie dokazovania vykonaním listinných dôkazov - týkajúcich sa dodatkov k zmluve o postúpení pohľadávok, keď z predloženej Zmluvy o postúpení pohľadávok jasne vyplýva, čo bolo predmetom postúpenia, a preto ich vykonanie pokladal za nadbytočné. Neuznal argumentáciu odporcu; že predmetné plnomocenstvo je nezrozumiteľné a nejasné, pretože ho JUDr. Miloslav Kraus neinformoval o hodnote ním poskytnutých úkonov právnej služby, a preto mu nevznikol nárok na zaplatenie odmeny za ich poskytnutie; keď konštatoval, že plnomocenstvo udelené odporcom JUDr. Miloslavovi Krausovi ako advokátovi dňa 03.11.2005 na zastupovanie odporcu v právnej veci vedenej na Okresnom súde Trenčín, pod sp. zn. 36Cb 112/2005, je jasné a zrozumiteľné, keď je v ňom jasne uvedené, vo vzťahu ku ktorým činnostiam bol JUDr. Miloslav Kraus povinný konať za odporcu ako klienta, pričom skutočnosť, že v ňom absentuje výška odmeny za zastupovanie, nemá za následok jeho neplatnosť, nakoľko v takomto prípade mal JUDr. Miloslav Kraus nárok na zaplatenie odplaty, ktorá je obvyklá v čase uzavretia zmluvy za činnosť obdobnú, ktorú ako advokát uskutočnil pri zariadení záležitosti, pričom tento riadne podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie, ktorému odvolaniu ale nebolo vyhovené, keď v predmetnej veci nárok na odmenu nebol podmienený úspechom vo veci. Neprihliadol na argumentáciu odporcu; že medzi ním a JUDr. Miloslavom Krausom bola dňa 14.12.2005 uzavretá Zmluva o pôžičke, podľa ktorej JUDr. Miloslav Kraus prevzal od odporcu hotovosť vo výške 10.000.000,- Sk, ktorú požičanú sumu sa zaviazal vrátiť odporcovi do 14.12.2006 spolu s úrokom vo výške 6% ročne a do jej vrátenia sa zaviazal poskytovať odporcovi bezplatne právne služby; nakoľko úkony právnej služby vykonané JUDr. Miloslavom Krausom - príprava a prevzatie zastúpenia boli vykonané dňa 03.11.2005 a 24.11.2005, t.j. pred podpisom predmetnej Zmluvy o pôžičke, ktorej pravosť a vierohodnosť JUDr. Miloslav Kraus popiera a ktorej platnosť je predmetom konania vedeného na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 8C 101/2012. Vzhľadom na uvedené priznal navrhovateľovi nárok na zaplatenie sumy 3.527,18 Eur (106.260,- Sk), a to titulom neuhradenia faktúry č. 2006/1/32 zo dňa 03.10.2006 odporcom za 2 úkony právnej služby - 2 x 52.980,- Sk + režijný paušál 2 x 150,- Sk, a vo zvyšnej časti - predstavujúcej rozdiel medzi vyčísleným a prislúchajúcim režijným paušálom vo výške (168,- Sk - 150,- Sk = 14,- Sk x 2 = 28,- Sk) - návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p. a navrhovateľovi napriek tomu, že mal vo veci úspech len čiastočný, keď neúspech mal len v pomerne nepatrnej časti, priznal náhradu všetkých účelne vynaložených trov vo výške 947,42 Eur pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 211,78 Eur a trov právneho zastúpenia vo výške 735,64 Eur, ktoré mu vznikli v súvislosti s uplatnením jeho nároku a vedením konania.

Proti tomuto rozsudku; do jeho vyhovujúcej časti - týkajúcej sa uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť navrhovateľovi sumu 3527,18 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne do zaplatenia, ako aj náhradu trov konania vo výške 947,42 Eur; podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporca domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie alternatívne jeho zmeny tak, aby bol návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietnutý a navrhovateľ zaviazaný nahradiť mu trovy konania. Namietal, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (§ 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.). Vytýkal súdu prvého stupňa, že si nesplnil voči nemu svoju poučovaciu povinnosť podľa § 5 ods. 1 O.s.p., zatajoval mu navrhovateľom predložené listinné dôkazy a neumožnil mu sa k nim vyjadriť, nekonal podľa § 100 ods. 1 veta tretia a § 118 ods. 2 O.s.p., odmietol vykonať ním navrhnutý dôkaz a neumožnil mu realizáciu práva na prednes záverečnej reči. Ďalej namietal, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa nie je dostatočne presvedčivé, keď odporuje požiadavke na spravodlivosť súdneho konania v každom jeho štádiu. Mal za to, že súd prvého stupňa porušil jeho právo ako účastníka konania na vybavovanie veci podľa poradia nápadu návrhu na súd tým, že konal diskriminačne a prednostne o návrhu pôvodného navrhovateľa na zámenu účastníka na jeho strane a v tejto súvislosti sa dopustil i porušenia zásady kontradiktórnosti súdneho konania,

keď mu zatajil existenciu navrhovateľom predložených listinných dôkazov; čím mu odňal možnosť sa k nim vyjadriť; o ktorých existencii sa dozvedel až po nahliadnutí do spisového materiálu, pričom celé toto nezákonné konanie dokončil vydaním uznesenia č.k. 4C 1089/2008-218 zo dňa 06.04.2009, ktorým pripustil, aby na miesto pôvodného navrhovateľa JUDr. Miloslava Krausa vstúpil nový navrhovateľ - spoločnosť ENERGOSERVIS Janda, s.r.o.. Z obsahu jeho protinávrhu zo dňa 31.07.2008 je podľa jeho názoru hodnoverne preukázané porušenie zákona a dobrých mravov zo strany JUDr. Miloslava Krausa ako jeho právneho zástupcu vo veci vedenej na Okresnom súde Trenčín, pod sp. zn. 36Cb 112/2005; ktorý ho ako spotrebiteľa právnej služby neinformoval o cene za právne služby a nebola medzi nimi uzavretá žiadna dohoda, ktorá by jasne a zreteľne definovala výšku odmeny JUDr. Miloslava Krausa za poskytnuté právne služby; a preto má za to, že JUDr. Miloslavovi Krausovi nevznikol nárok na ním uplatnenú odmenu - pohľadávku vo výške 3.527,18 Eur. Súd prvého stupňa sa taktiež nevyrovnal s tým, že JUDr. Miloslav Kraus počas jeho zastupovania nevyužil všetky možnosti pre úspešné zastúpenie v predmetnej veci a tento mu okrem toho odmietal po svojom voľnom vypovedaní plnomocenstva vydať listinné dôkazy vzťahujúce sa k predmetnej veci a tým mu zmaril možnosť podať v danej veci mimoriadny opravný prostriedok, čím mu v neposlednom rade spôsobil škodu, ktorej náhradu si uplatňuje svojím protinávrhom zo dňa 31.07.2008. Nesúhlasil so záverom súdu prvého stupňa, že nie je potrebné vykonať ďalšie dokazovanie na preukázanie spornosti postúpenia pohľadávky na nového navrhovateľa; keď pôvodný navrhovateľ a nový navrhovateľ iba simulovali - predstierali postúpenie predmetnej pohľadávky; spornosť ktorého postúpenia preukazuje aj skutočnosť, že nový navrhovateľ si predmetnú pohľadávku nezaevidoval do účtovníctva v roku 2009 a pôvodný navrhovateľ JUDr. Miloslav Kraus mu účinne neoznámil jej postúpenie. Záverom namietal, že súd prvého stupňa mu svojím postupom znemožnil i plnohodnotnú realizáciu jeho práva chráneného čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, keď neuviedol v priebehu konania ako sa mu na základe doteraz tvrdených a preukázaných skutočností javí právne posúdenie veci a taktiež mu neposkytol primeranú materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana jeho práv a oprávnených záujmov a teda aj ochrana jeho majetkových práv.

Navrhovateľ vo svojom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Považoval za účelovú argumentáciu odporcu uvedenú v jeho odvolaní, ktorou len ohovára a kriminalizuje všetky zúčastnené osoby, ktoré si mu dovolili odporovať, resp. požadovať úhradu za poskytnuté služby. Poukázal na to, že postúpenie predmetnej pohľadávky bolo odporcovi preukázateľne a v súlade so zákonom oznámené. Záverom si uplatnil trovy konania.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v medziach a v dôvodoch podaného odvolania, vrátane konania, ktoré mu predchádzalo (§ 212 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie odporcu je čiastočne dôvodné.

Odporca vo svojom odvolaní uplatnil odvolací dôvod podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p., ktorým je nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Nesprávnym právnym posúdením veci je mylná aplikácia (a výklad) právnej normy na zistený skutkový stav alebo použitie právnej normy, ktorú na skutkový stav vôbec nemožno použiť. Presnejšie pod nesprávnym právnym posúdením treba rozumieť pochybenie súdu spočívajúce v tom, že na zistený skutkový stav neaplikoval príslušnú právnu normu, alebo aplikoval nesprávnu právnu normu, alebo aplikoval síce správnu právnu normu, ale jej obsah interpretoval nesprávne, alebo právnu normu síce interpretoval správne, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval.

Pokiaľ ide o odporcom namietané neúplné zistenie skutkového stavu súdom prvého stupňa, resp. nedostatočné zistenie skutkového stavu, toto je v sporom konaní odvolacím dôvodom len za predpokladu, že príčinou neúplných skutkových zistení bola okolnosť, že súd prvého stupňa nevykonal účastníkom navrhnutý dôkaz spôsobilý preukázať spornú právne významnú skutočnosť, avšak iba skutočnosť, že nevykonal dôkazy účastníkmi navrhnuté, nemôže byť v sporovom konaní spôsobilým odvolacím dôvodom. Z povahy veci vyplýva, že účastník, ktorý v odvolaní uplatní tento odvolací dôvod, musí súčasne označiť dôkaz, ktorý hoci bol navrhnutý, nebol vykonaný a uviesť právne významné skutočnosti, ktoré hoci boli tvrdené, súd prvého stupňa nezisťoval najmä preto, že ich nepovažoval za právne významné a ďalej, že vždy musí ísť len o skutočnosti a dôkazy uplatnené už v konaní pred súdom

prvého stupňa. V rámci rozhodovania o návrhu účastníkov na vykonanie dokazovanie, súd nevykoná ako nadbytočné tie dôkazy, ktoré neslúžia na odstránenie medzi účastníkmi sporných skutočností, ani dôkazy, ktoré nie sú potrebné na zistenie právne významných rozhodujúcich skutočností, resp. sú nespôsobilé na ich preukázanie alebo ktorými by sa síce preukázala právne významná skutočnosť, v konaní však už skôr preukázaná inými dôkazmi, ktoré neboli spochybnené; súd nevykoná ani tie dôkazy, ktoré nemôže vykonať, pretože neboli riadne označené alebo sa vykonať nedajú.

Dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v ktorej si súd vytvára poznatky potrebné pre rozhodnutie vo veci, a preto v zmysle ustanovenia § 120 ods. 1 O.s.p. súd rozhoduje o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná, a keď nie je potrebné vykonávať dôkazy nadbytočné, dôkazy ktoré nie sú významné, či dôkazy, ktoré nie sú spôsobilé preukázať účastníkom tvrdené skutočnosti. Zákon v citovanom ustanovení umožňuje súdu vykonať aj iné, ako účastníkmi navrhnuté dôkazy, avšak len v prípade nevyhnutnosti ich vykonania pre rozhodnutie vo veci.

Vykonané dôkazy súd hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti, a to podľa svojej úvahy, každý jednotlivito a všetky vo vzájomných súvislostiach a prihliada na všetko, čo v konaní vyšlo najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci (§ 132 O.s.p.).

Súd prvého stupňa v danom prípade v odôvodnení napadnutého rozsudku dostatočne odôvodnil; keď ani nemá povinnosť vyhovieť všetkým dôkazným návrhom účastníkov konania; prečo nepovažoval za potrebné vykonať ďalšie dokazovanie (listinné dôkazy týkajúce sa Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 18.03.2009) na preukázanie odporcom tvrdenej spornosti postúpenia predmetnej pohľadávky z pôvodného navrhovateľa na nového navrhovateľa. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd uznesením zo dňa 26. februára 2010, č.k. 8Co 235/2009-243, odmietol odvolanie odporcu podané proti uzneseniu súdu prvého stupňa zo dňa 06.04.2009 č.k. 4C 1089/2008-218; ktorým pripustil na návrh navrhovateľa, aby do konania na miesto pôvodného navrhovateľa JUDr. Miloslava Krausa vstúpil nový navrhovateľ - spoločnosť ENERGOSERVIS Janda, s.r.o., keď mal preukázané, že po začatí predmetného konania nastala skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prechod práv a povinností, o ktorých sa koná (Zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 18.03.2009); majú za to, že odporca nie je osobou oprávnenou na podanie odvolania proti takémuto rozhodnutiu súdu prvého stupňa; keď jeho súhlas k návrhu na zámenu účastníka na strane navrhovateľa nemá právny význam; a pripustením zámeny účastníka na strane navrhovateľa nie je odporcovi spôsobená žiadna ujma na jeho procesných právach.

Pokiaľ ide o námietku odporcu; že mu súd prvého stupňa zatajoval existenciu navrhovateľom predložených listinných dôkazov (týkajúcich sa návrhu na zámenu účastníka na strane navrhovateľa), čím mu neumožnil sa s nimi oboznámiť a vyjadriť sa k nim; odvolací súd z obsahu spisového materiálu nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by preukazovali uvedené tvrdenia odporcu a opätovne dáva do pozornosti skutočnosť, že vyjadrenie, resp. súhlas či nesúhlas odporcu s návrhom na zámenu účastníka na strane navrhovateľa nemá právny význam. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje aj na ust. § 44 ods. 1 veta prvá O.s.p.; podľa ktorého „účastníci a ich zástupcovia majú právo nazerať do súdneho spisu a robiť si z neho výpisy, odpisy a fotokópie alebo požiadať súd o vyhotovenie fotokópií za úhradu vecných nákladov“; pričom účastníci konania a ich zástupcovia majú nie len právo, ale aj povinnosť, využívať právny inštitút ust. § 44 ods. 1 O.s.p.

Nemožno uznať argument odporcu, že si súd prvého stupňa voči nemu nesplnil poučovaciu povinnosť uloženú mu ust. § 5 ods. 1 O.s.p., keď túto si súd prvého stupňa splnil dňa 01.08.2007, 10.08.2008, 19.12.2008 kedy boli odporcovi doručené predvolania na pojednávania aj spolu s poučením o jeho procesných právach a povinnostiach.

Neobstoja ani námietky odporcu týkajúce sa postupu súdu prvého stupňa, že nekonal podľa ust. § 100 ods. 1 veta tretia a § 118 ods. 2 O.s.p. a neumožnil mu realizáciu jeho práva na prednes „záverečnej reči“, keď z obsahu spisu mal odvolací súd preukázané, že súd prvého stupňa na pojednávaní konanom dňa 15.05.2012 uviedol, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné a ktoré za sporné, resp. ktoré účastníkmi navrhnuté dôkazy budú vykonané a ktoré naopak nevykoná, pričom v tejto súvislosti ust. § 100 ods. 1 O.s.p. ukladá súdu prvého stupňa možnosť a nie povinnosť (tak ako to tvrdil odporca) uviesť účastníkom konania, ako sa mu na základe doteraz tvrdených a preukazovaných skutočností javí právne posúdenie veci.

Z ust. § 118 ods. 4 O.s.p. vyplýva jednak procesná povinnosť súdu vyzvať účastníkov na zhrnutie ich návrhov a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci, jednak tomu zodpovedajúce procesné oprávnenie účastníka na „záverečnú reč“. V nej môžu účastníci zhrnúť svoje návrhy, vyjadriť svoj názor na vykonané dokazovanie z hľadiska jeho úplnosti, zákonnosti a hodnotenia jednotlivých dôkazov. Vyjadriť sa môžu tak k skutkovej ako aj k právnej stránke veci. Takéto zhrnutie a vyjadrenie nemusí predniesť osobne účastník konania, môže ho za neho predniesť jeho zástupca. Podstatný obsah tohto zhrnutia a vyjadrenia treba uviesť do zápisnice o pojednávaní. Spravidla je na záverečnú reč vyzvaný žalobca (navrhovateľ) pred žalovaným (odporcom), je však na úvahe súdu, kedy účastníkov vyzve, aby ju predniesli, a v akom poradí im udelí slovo. Záverečným zhrnutím a vyjadrením nie je len ten procesný úkon účastníka (jeho zástupcu), ktorý je takto označený aj formálne. Je ním i bez tohto formálneho označenia aj iný, procesný úkon účastníka (jeho zástupcu), ktorým zhrňuje svoje návrhy, vyjadruje sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci. Z obsahu zápisnice o pojednávaní uskutočnenom na súde prvého stupňa dňa 15.05.2012 vyplýva, že tento poskytol odporcovi procesnú možnosť na realizáciu jeho práva vyplývajúceho mu z § 118 ods. 4 O.s.p.; keď účastníci konania majú právo vyjadriť sa ku všetkému, čo na pojednávaní odznelo, pričom toto právo môžu využiť aj priebežne a môžu klásť aj otázky druhej strane, svedkom a pod.; keď odporca po poučení súdom prvého stupňa podrobne opísal a zhrnul celú genézu prípadu, navrhol doplniť dokazovanie, kládol otázky navrhovateľovi a reagoval na jeho odpovede. V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje; keď odporca v priebehu celého konania podával k veci rozsiahle písomné vyjadrenia a niekoľkokrát vypovedal aj na pojednávaní, pričom mal umožnené dostatočne sa k celej veci vyjadriť a svoje stanovisko predniesol aj vo svojej „záverečnej reči“ pred skončením pojednávania pred súdom prvého stupňa; že postoje a návrhy odporcu boli súdu prvého stupňa bez pochybností známe, odporca preto neopodstatnene namieta, že postupom súdu prvého stupňa došlo k porušeniu jeho procesných práv.

Predmetom konania v preskúmvanej veci je návrh navrhovateľa, ktorým sa domáha voči odporcovi zaplata sumy 3.528,12 Eur (106.288,- Sk) spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne od 17.06.2006 do zaplata ako aj náhrady trov konania, a to titulom neuhradenia faktúry č. 2006/1/32 zo dňa 03.11.2005 za poskytnuté 2 úkony právnej služby v konaní vedenom na Okresnom súde Trenčín, pod sp. zn. 36Cb 112/2005.

V danej veci je nesporné, že medzi účastníkmi konania došlo k uzavretiu ústnej mandátnej zmluvy, na základe ktorej odporca udelil dňa 03.11.2005 pôvodnému navrhovateľovi JUDr. Miloslavovi Krausovi ako advokátovi plnomocenstvo na jeho zastupovanie v konaní vedenom na Okresnom súde Trenčín, pod sp. zn. 36Cb 112/2005 (doručené súdu dňa 04.11.2005), z ktorého plnomocenstva bolo zrejmé na aké úkony bol JUDr. Miloslav Kraus ako právny zástupca odporcu splnomocnený; keď absencia dohody o výške odplaty nemá za následok neplatnosť mandátnej zmluvy, resp. plnomocenstva; a v rámci ktorého plnomocenstva odporca prehlásil, že advokátovi patrí podľa zmluvy o poskytnutí právnej pomoci odmena za zastupovanie spolu s výdavkami a náhradou za stratu času a že je povinný mu ju zaplatiť. Rovnako je nesporné, že JUDr. Miloslav Kraus podal v zákonom stanovenej lehote - dňa 24.11.2005 odvolanie voči uzneseniu Okresného súdu Trenčín, č.k. 36Cb 112/2005-49 zo dňa 09.11.2005; ktorým nebolo odporcovi priznané oslobodenie od platenia súdnych poplatkov; ktorému odvolaniu však nebolo vyhovené a toto napadnuté rozhodnutie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Trenčíne, č.k. 16Cob 194/2005-76 zo dňa 30.06.2006.

V prípade ak medzi advokátom a jeho klientom nedôjde k dohode o odmene na jej určenie sa použijú ustanovenia vyhlášky č. 655/2004 o tarifnej odmene, ktorá sa stanoví podľa tarifnej hodnoty veci a podľa počtu úkonov právnej služby, ktoré advokát vo veci vykonal.

Za tarifnú hodnotu veci sa považuje výška peňažného plnenia alebo cena veci alebo práva, ktorých sa právna služba týka. Za cenu práva sa považuje aj hodnota pohľadávky a hodnota záväzku. Ak je predmetom právnej služby opakujúce sa plnenie, tarifná hodnota sa určí súčtom hodnôt týchto plnení. Ak ide o plnenie na čas dlhší ako päť rokov alebo o plnenie na čas neurčitý, tarifnou hodnotou je päťnásobok ročného plnenia. Pre výkon rozhodnutia alebo exekúciu na opakujúce sa plnenia sú tarifnou hodnotou splátky, ktoré sú zročné v čase podania návrhu na výkon rozhodnutia alebo vykonanie exekúcie. Vo veciach zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva je tarifnou hodnotou cena požadovaného podielu. Vo veciach vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov je tarifnou hodnotou polovica hodnoty všetkých vecí, pohľadávok a záväzkov, ktoré sú predmetom vyporiadania.

Podľa § 1 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. (účinnnej od 01.07.2005 do 31.12.2005), vyhláška upravuje spôsob určenia a výšku odmeny, náhrady hotových výdavkov a náhrady za stratu času advokáta za právne služby poskytované klientom na základe dohody alebo ustanovenia na to oprávneným orgánom.

Podľa § 1 ods. 2 cit. vyhl., odmena advokáta sa určuje na základe dohody medzi advokátom a jeho klientom (ďalej len „zmluvná odmena“); ak nedôjde k dohode, na určenie odmeny advokáta sa použijú ustanovenia tejto vyhlášky o tarifnej odmene (§ 9 až 14).

Podľa § 9 ods. 1 cit. vyhl., základná sadzba tarifnej odmeny sa stanoví podľa tarifnej hodnoty veci alebo druhu veci alebo práva, a podľa počtu úkonov právnej služby, ktoré advokát vo veci vykonal.

Podľa § 10 ods. 2 cit. vyhl., ak nie je ustanovené inak, považuje sa za tarifnú hodnotu výška peňažného plnenia alebo cena veci alebo práva, ktorých sa právna služba týka, určená pri začatí poskytovania právnej služby; za cenu práva sa považuje aj hodnota pohľadávky a hodnota záväzku.

Podľa § 14 ods. 1 písm. a/ cit. vyhl., odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za úkon právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia alebo obhajoby vrátane prvej porady s klientom.

Podľa § 14 ods. 2 písm. c/ cit. vyhl., odmena vo výške jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za úkon právnej služby - odvolanie proti rozhodnutiu, ak nejde o rozhodnutie vo veci samej, a vyjadrenie k takému odvolaniu.

Vychádzajúc z uvedeného správne konštatoval súd prvého stupňa; keď pôvodný navrhovateľ JUDr. Miloslav Kraus riadne vykonal činnosť, na ktorú bol ako právny zástupca odporcu (mandatár) povinný; že navrhovateľ si dôvodne uplatňuje voči odporcovi zaplatenie odmeny za poskytnuté 2 úkony právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia dňa 03.11.2005 a podanie odvolania dňa 24.11.2005, keď odporca ako klient (mandant) je povinný zaplatiť právnenému zástupcovi odplatu; ak jej výška nie je určená v zmluve; ktorá je obvyklá v čase uzavretia za činnosť obdobnú činnosti, ktorú pre neho uskutočnil pri zariadení záležitosti, keď nárok na odplatu nebol v danej veci podmienený úspechom vo veci.

Správne postupoval súd prvého stupňa, keď pri výpočte základnej sadzby tarifnej odmeny postupoval v zmysle ust. § 10 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. a vychádzal z hodnoty predmetu daného sporu (výšky peňažného plnenia), ktorá predstavovala sumu vo výške 20.165.799,80 Sk (669.381,92 Eur). Na základe takto určenej tarifnej odmeny súd prvého stupňa správne vyčíslil aj základnú sadzbu tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby vo výške 53.050,- Sk a následne správne priznal navrhovateľovi odmenu pri hodnote 1 úkonu právnej služby len v ním uplatňovanej výške 52.980,- Sk podľa § 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2005 za úkon právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia dňa 03.11.2005, nesprávne však navrhovateľovi priznal odmenu vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny v ním uplatňovanej výške 52.980,- Sk za úkon právnej služby - podanie odvolania dňa 24.11.2005 proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín, č.k. 36 Cb 112/2005-49 zo dňa 09.11.2005, keďže podľa § 14 ods. 2 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. za tento úkon právnej služby, t.j. odvolanie proti rozhodnutiu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, patrí odmena vo výške jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny, t.j. vo výške 26.490,- Sk. Správne súd prvého stupňa ustálil aj výšku režijného paušálu za 2 úkony právnej služby v čase, kedy boli vykonané, t.j. v roku 2005, kedy tento predstavoval sumu vo výške 150,- Sk a teda navrhovateľovi správne priznal aj režijný paušál 2 x 150,- Sk za úkony právnej služby. Vzhľadom na uvedené odvolací súd priznal navrhovateľovi nárok voči odporcovi na zaplatenie odmeny za 2 úkony právnej služby vo výške 79.470,- Sk (prevzatie a príprava zastúpenia dňa 03.11.2005 a podanie odvolania dňa 24.11.2005, t.j. 52.980,- Sk + 26.490,- Sk) + režijný paušál 2 x 150,- Sk, t.j. spolu vo výške 79.770,- Sk.

Z uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa istiny zmenil podľa § 220 O.s.p.; keď tento na základe správne a dostatočne zisteného skutkového stavu dospel k nesprávnenému právnenému záveru o tom, že navrhovateľovi patrí za odvolanie proti rozhodnutiu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny; a to tak, že uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 2.647,88 Eur (79.770,- Sk) do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Jedným z právnych následkov omeškania dlžníka s plnením peňažného dlhu je teda i povinnosť dlžníka platiť úroky z omeškania, ktoré úroky sú príslušenstvom pohľadávky (§ 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Ide tu o objektívnu zodpovednosť dlžníka za tento stav, jeho zavinenie sa nevyžaduje.

Pokiaľ ide o úroky z omeškania; ktoré žiadal navrhovateľ priznať vo výške 9 % ročne od 17.06.2006 do zaplatenia; keď nie je sporným, že odporca sa dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu; navrhovateľovi vzniklo právo požadovať zaplatenie nielen istiny, ale aj úrokov z omeškania, a to vo výške určenej osobitným vykonávacím predpisom platným v čase k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Inou vadou konania v zmysle ust. § 205 ods. 2, písm.b/ O.s.p. je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 221 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia, ale jej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup v občianskom súdnom konaní. Iná vada konania je právne relevantná, ak mala za následok vecnú nesprávnosť rozhodnutia. Na takúto vadu konania pred súdom prvého stupňa odvolací súd prihliada aj keď nebola výslovne v odvolaní namietaná (ust. § 212 ods. 3 O.s.p.). O takúto inú vadu konania ide aj vtedy, ak je rozhodnutie nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov pre absenciu náležitostí podľa ust. § 157 ods. 2 O.s.p.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v spojení s ust. § 167 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku (aj uznesenia) súd uvedie čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôvodov vychádzal, a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá o to, aby odôvodnenie rozsudku (uznesenia) bolo presvedčivé.

Odôvodnenie rozhodnutia musí byť jasným, zrozumiteľným a presvedčivým podkladom pre zistenie opodstatnenosti výroku súdneho rozhodnutia a povinnosť súdov svoje rozhodnutia odôvodňovať spôsobom uloženým v § 157 ods. 2 O.s.p. je súčasťou práva na riadny a spravodlivý proces, vylučujúci ľubovôľu súdu pri rozhodovaní a zakladajúci dôveru a presvedčenie účastníkov konania, že súd sa ich vecou dostatočne a náležite zaoberal z hľadiska všetkých nimi tvrdených rozhodujúcich skutočností.

Porušenie práva účastníka konania na riadne odôvodnenie rozsudku, resp. uznesenia, znamená upretie jeho práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom a súčasne mu odníma možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti nemu v rámci riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov.

Rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti - týkajúcej sa príslušenstva, ktorou priznal navrhovateľovi spolu s istinou aj úrok z omeškania vo výške 9 % ročne do zaplatenia, nespĺňa zákonné náležitosti odôvodnenia rozsudku a je preto v rozpore s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. a z neho vyplývajúcej požiadavky preskúmateľnosti a presvedčivosti súdnych rozhodnutí, nakoľko v ňom absentuje náležité vyhodnotenie veci po stránke skutkovej ako aj právnej; keď z jeho odôvodnenia nemožno zistiť, ktoré z vykonaných dôkazov viedli súd prvého stupňa k záveru o dôvodnosti navrhovateľom uplatňovaného nároku v časti príslušenstva a z odôvodnenia nie je zrejmé ani určenie prvého dňa omeškania odporcu s plnením peňažného dlhu, a tým aj samotné určenie výšky úrokov z omeškania (okrem toho, že už v samotnom výroku súd prvého stupňa neurčil od kedy je odporca povinný platiť navrhovateľovi úrok z omeškania).

S poukazom na vyššie uvedené nedostatky dospel odvolací súd k záveru, že výrok rozsudku súdu prvého stupňa v časti príslušenstva - úrokov z omeškania nemá dostatočnú oporu v odôvodnení rozhodnutia, ktoré tak pre nedostatok dôvodov nedáva spoľahlivý a presvedčivý podklad pre opodstatnenosť právnych záverov vyslovených v jeho výrokovej časti. Rozhodnutie vo veci

samej odvolacím súdom by však v celom rozsahu nahrádzalo prvostupňové rozhodnutie, čím by bolo účastníkom odopreté právo namietať správnosť skutkových a právnych záverov na inštančne vyššom súde, a tým aj možnosť preskúmania správnosti záverov odvolacieho súdu, ku ktorým by dospel právnym posúdením skutkových zistení z hľadiska tých rozhodujúcich skutočností, ktoré považoval za významné, na rozdiel od prvostupňového súdu, ktorý sa nimi buď dostatočne náležite nezaoberal, alebo opomenul vôbec zaoberať. Posúdenie podstaty veci v rámci dvojinstančného súdneho konania je však súčasťou práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces.

Vzhľadom na túto inú vadu konania, ktorá zakladá vecnú nesprávnosť rozhodnutia a postup, ktorým dochádza k odňatiu možnosti účastníkov konať pred súdom, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti úrokov z omeškania zrušil (§ 221 ods. 1 písm. f/, písm. h/ O.s.p.) a vec mu v tejto časti vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.), v ktorom súd prvého stupňa odstráni vytknuté nedostatky vo vyššie naznačovanom smere a svoje skutkové a právne závery v odôvodnení svojho rozhodnutia riadiac sa právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 O.s.p.) zákonným spôsobom rozvedie v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p.

Odvolací súd nevyhovel návrhu odporcu na pripustenie dovolania, ktoré žiadal s poukazom na § 238 ods. 3 O.s.p. bez uvedenia presného dôvodu; keď rozhodnutie odvolacieho súdu má zásadný význam spravidla vtedy, ak rieši takú právnu otázku, výklad ktorej v judikatúre týchto súdov nie je ustálený, alebo ak odvolací súd posúdil určitú právnu otázku inak, než je riešené v konštantnej judikatúre vyšších súdov a rozhodnutie odvolacieho súdu predstavuje v tomto smere odlišné riešenie tejto právnej otázky; pričom vychádzajúc z takto vymedzenej povahy rozhodnutia po právnej stránke zásadného významu má odvolací súd za to, že v danej právnej veci nie sú splnené podmienky na pripustenie dovolania v zmysle ust. § 238 ods. 3 O.s.p.

Vzhľadom na to, že rozsudok súdu prvého stupňa bol zrušený v časti príslušenstva, čím nebolo rozhodnuté o celom predmete konania, došlo k zrušeniu rozsudku aj v časti o náhrade trov prvostupňového konania, a tak súd prvého stupňa v novom rozhodnutí rozhodne o ich náhrade rovnako ako aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.